

František Š m a r d a :

Příspěvek ke květeně horního povodí toku Svitavy a Třebůvky

(Geobotanická laboratoř ČSAV, pobočka v Brně)

Při geobotanickém mapování území listu spec. mapy Jevíčko jsem zjistil lokality rostlin, které mají význam pro zpřesnění hranic fytogeografických oblastí a rekonstrukci přirozených lesních porostů (jakož i řadu rostlin pro území nových). Orografické celky zkoumané oblasti tvoří ve východní části Dražanská vrchovina, střed zaujímá severní část Boskovické brázdy zvaná Malá Haná, severní část Moravské meziohří s Hřebečským hřebenem a část Svitavské plošiny; západní část zaujímají výběžky Žďárských vrchů, části to Českomoravské vrchoviny.

Úvalem Boskovické brázdy s Malou Hanou, jejichž osy v těchto částech tvoří vodní toky Semiče a Jevíčky se šíří xerothermní druhy rostlin, které v posledních letech studoval v rámci floristické akce Alois Ferulík. A. Ferulík stanovil detailním průzkumem řadu význačných, dosud neznámých lokalit, které představují nejzazší ostrůvkovité výběžky teplomilné flory a zdůrazňují význam Boskovické brázdy a Malé Hané v souvislosti s Dyjskosvrateckým a Hornomoravským úvalem. Lokality a druhy, které jsem poznal v doprovodu Al. Ferulíka, jsou označeny zkratkou jeho jména (F) jako objevitele těchto lokalit.

Druhy světlých, slunných lesů, jejich okrajů, pahorků a pod. Z těchto druhů mají v studovaném území největší význam druhy submeridionálně-evropsko-kontinentální (pontsko-panonské). Značný vliv na výskyt těchto druhů mají vápnité podklady. Mezi Sudicemi a Knínicemi tvoří geologický podklad třetihorní litavský vápenec, v hřebenné části lesa Dubí u Sudic se vyskytuje devonský vápenec, jehož stopy jsou ve fylitech v údolí Třebůvky v okolí Vránovy Lhoty, u Vanovic a jinde jsou to vápnité opuky, jinde vápnité spraše.

Allium oleraceum L.: Vanovice; Sudice.

Anemone silvestris L. Bradlné u Rozhraní.

Antherium ramosum L.: Vanovice (F); Sudice (F); Knínice (F); Jevíčko, Červený kopec.

Artemisia absinthium L.: Sebranice (F); Sudice (F); Pečíkov; Hraničky.

Asperula cynanchica L. ssp. *eucynanchica* BÉGUIN: Sebranice (F); Drvalovice (F); Knínice (F); Velké Opatovice (F); Jevíčko (F).

Asperula glauca (L.) BESS.: Jevíčko, Červený kopec (F); Sudice (F).

Astragalus glycyphyllos L.: Sudice; Úsobrno; Jevíčko; Studlov; Svárov; Jaroměřice; Svojanov; Rozstání; Bystře; Hraničky.

Betonica officinalis L.: Sudice.

Buplerum falcatum L. ssp. *eufalcatum* WOLF.: Sudice (F); Bačov (F); Vanovice (F); Drvalovice (F).

Calamintha acinos (L.) CLAIRV.: Sebranice (F); Hraničky v údolí Třebůvky.

Calamintha clinopodium SPENN.: Kořenec; Jevíčko; Věstín; Hlásenice; Vřesovice; Slatina; Borová; Pečíkov; Roveň; Rozhraní; Deštná; Koroužná.

Campanula persicifolia L.: Věstín; Vítějeves; Olešnice; Vratíkov; Kořenec; Horní Smržov; Nectava; Linhartice; Rozstání; Roveň; Pečíkov.

- Carex montana* L.: Vanovice; Velké Opatovice; Jevíčko.
Cerinth minor L.: Knínice, pahorek Kovářovice (F); Bačov, v údolí Semiče (F). Pontsko-panonský druh.
Chamaecytisus hirsutus (L.) LINK. ssp. *hirsutus*: Vanovice (F); Vendolí; Radiměř.
Chrysanthemum corymbosum L. ssp. *typicum* (POSP.) DOST.: Sudice; Bačov; Vanovice; Borotín; Paměťice.
Cirsium acaule (L.) SCOP.: Rozhraní.
Clematis recta L. Sudice, na okraji lesa Věstice (F.) Pontsko-panonský druh.
Conyza squarrosa L. Pečíkov; Trnávka.
Coronilla varia L.: Sebrance; Jevíčko; Šubířov; Linhartice; Trnávka; Roveň; Banín.
Cyanus stoebe (L.) JUSS. ssp. *rhenanus* (BOR.) GUGL.: Vanovice.
Cyanus triumfetti (ALL.) JUSS. ssp. *axillaris* (WILLD.) DOST.: Jevíčko, na okraji Červeného kopce (F).
Cynanchum vincetoxicum (L.) PERS.: Bačov (F); Sudice (F); Knínice (F); Trnávka.
Digitalis grandiflora MILL.: Sudice; Kořenec; Úsobrno; Nectava; Pečíkov; Hraničky; Trnávka; Věstín.
Eryngium campestre L.: Sebrance; Bačov; Sudice (F).
Euphorbia exigua L.: Na strništi u Bradné poblíž Rozhraní.
Falcaria vulgaris BERNH.: Sebrance (F); Bačov (F); Vanovice (F); Jevíčko (F); Trnávka.
Galium triumfetti MURR. ssp. *asperum* (SCHREB.) DOST.: Hradeč u Svitav; Kořenec; Deštná; Věstín; Pomezí; Roveň; Pečíkov; Trnávka; Jedlová; Stašov.
Galium vernum SCOP.: Jevíčko.
Gentiana cruciata L.: Knínice (F).
Gentianella ciliata (L.) MOENCH.: Rozhraní; Jaroměřice.
Geranium sanguineum L.: Bačov (F); Sudice (F); Vanovice (F); Jevíčko.
Koeleria gracilis PERS.: Koroužná; Deštná; Jevíčko.
Koeleria pyramidata (LAM.) DOM.: Pomezí.
Lathyrus silvester L. ssp. *latifolius* (L.) HEGI: Vanovice; Štěpánov.
Lathyrus vernus (L.) BERNH.: Březová; Bělá; Slatina; Roveň; Pečíkov; Hartinkov; Balda.
Melampyrum fallax ČELAK.: Velké Tresné, v údolí Nyklovického potoka.
Melica transsilvanica SCHUR.: Trnávka; Hraničky. Pontsko-panonský druh.
Melitis melisophyllum L.: Sudice; Knínice (F).
Peucedanum cervaria (L.) LAP.: Jevíčko, Červený kopec.
Polygala major JACQ.: Vanovice, opukový lom nad kostelem. Pontskopanonský druh.
Potentilla alba L.: Sudice (F); Vanovice (F); Borotín (F); Knínice (F).
Potentilla recta L.: Trnávka.
Potentilla verna L.: Jevíčko.
Rosa gallica L.: Drvalovice (F); Bačov (F); Jevíčko (F).
Salvia nemorosa L.: Sebrance (F).
Salvia verticillata L.: Bačov (F); Knínice (F); Deštná (F); Rozhraní; Svojanov; Pečíkov.
Sanguisorba minor SCOP. ssp. *dictyocarpa* (SPACH) ROUY et CAMUS: Sudice; Hraničky; Trnávka.
Scabiosa canescens W. et K.: Vanovice, lom nad kostelem, opuka (F); Knínice, pahorek Kovářovice (F). Pontsko-panonský druh.
Scabiosa ochroleuca L.: Sebrance (F).
Silene nutans L. ssp. *eunutans* DOST.: Deštná; Pečíkov; Jevíčko; Bystré.
Stachys recta L.: Bačov (F); Sudice (F).
Teucrium chamaedrys L.: Bačov (F); Sudice (F).
Trifolium alpestre L.: Sudice; Vanovice; Knínice; Jevíčko; Velké Opatovice.
Trifolium montanum L.: Roveň; Pečíkov; Bystré; Kořenec; Jevíčko; Deštná; Věsice; Vanovice.
Tunica prolifera (L.) SCOP.: Hraničky.
Turritis glabra L.: Sudice; Bystré; Trnávka.
Veronica spicata L.: Sebrance.
Veronica teucrium L. ssp. *pseudochamaedrys* (JACQ.) NYM.: Roveň.
Viola hirta L.: Jevíčko; Rozhraní; Sudice.
Viburnum lantana L.: Deštná.

Bukové lesní porosty tvoří v dnešní době větší komplexy v Nectavském údolí, na Úsově poblíž Hartinkova nedaleko Chornice, v údolí Úsobrnky jihovýchodně Jevíčka a na Hřebečském hřebenu. Jinak jsou někdejší jedlobukové lesy, bučiny a dubohabrové lesy z velké části nahrazeny smrkovými monokulturami. Význačné druhy zmíněných listnatých nebo smíšených po-

rostů vzácně se objevují i v smrkových monokulturách a byly zjištěny na následujících lokalitách:

- Actaea spicata* L.: Kořenec; Úsobrno; Nectavské údolí; Jaroměřice, kopec Prokletst; Hartinkov; Roveň; Březová; Slatina; Radiměř; Balda; Hamry u Svojanova; Nyklovce; Hřebečský hřeben.
Aquilegia vulgaris L. ssp. *euvarialis*: DOM. Deštná; Nectavské údolí.
Allium ursinum L.: Hřebečský hřeben.
Asarum europaeum L.: Nyklovce; Hartmanice; Hamry; Balda; Linhartice.
Asperula odorata L.: Hartmanice; Hřebečský hřeben; Kořenec; Úsobrno; Jaroměřice; Šubířov; Nectavské údolí; Chobyně; Hartinkov; Roveň; Pečkov.
Bromus racemosus HUDS. ssp. *benekenii* (LGE.) TRIMEN: Úsobrno, Nectava; Balda.
Carex pilosa SCOP.: Březová, pod mohutným bukem v smrkové kultuře; Linhartice; Stašov; Sudice; Knínice.
Cardamine impatiens L.: Nectavské údolí.
Dentaria bulbifera L.: Hartinkov; Nectavské údolí; Hřebečský hřeben; Malonín záp. Jevíčka.
Dentaria enneaphyllos L.: Hřebečský hřeben.
Epipactis helleborine (L.) CR.: Nectavské údolí.
Epipactis sessilifolia PETERM.: Vendolí; Radiměř; Hradec u Svitav.
Euphorbia dulcis L.: Březová; Linhartice východně Moravské Třebové; Hamry; Bohdalov; Kořenec; Knínice; Úsobrno; Nectavské údolí.
Festuca altissima ALL.: Nectava; Úsobrno; Veselí sev. Bohdalova; Nedvězí, v lese Královec (leg. J. Dvořák); Bedřichovice u Černé Hory (leg. J. Dvořák).
Galium scabrum L.: Jevíčko; Svárov; Jaroměřice; Šubířov; Chobyně; Hartinkov; Rozstání; Roveň; Rozhraní; Březová; Slatina; Hřebečský hřeben; Hamry; Balda; Stašov; Hlásenice; Banín.
Galium schultesii VEST.: Linhartice.
Galium silvaticum L.: Sudice; Nectava; Bohdalov.
Hepatica nobilis MILL.: Vřesice; Nectava; Březová; Bohdalov.
Lilium martagon L.: Hartmanice; Knínice; Sudice.
Lonicera nigra L.: Nyklovce; Bystré; Hamry; Balda.
Melica uniflora RETZ.: Jaroměřice, kopec Prokletst.
Milium effusum L.: Balda; Hřebečský hřeben; Úsobrno; Jaroměřice.
Mercurialis perennis L.: Kořenec; Úsobrno; Nové Sady; Šebetov; Jaroměřice; Nectava; Linhartice; Slatina; Bohdalov; Hartinkov; Nyklovce; Hřebečský hřeben.
Orchis maculata L.: Nyklovce; Nedvězí.
Poa remota FORSK.: olšina ve smrkovém lese u myslivny Baldy s *Valeriana officinalis* ssp. *sambucifolia* (leg. Dvořák-Šmarda); olšina ve smrkovém lese u Bedřichovic (leg. J. Dvořák).
Polygonatum verticillatum (L.) ALL.: Kořenec; Nyklovce; Hamry; Balda; Nedvězí.
Polystichum lobatum (HUDS.) CHEVALL.: Úsobrno.
Rosa pendulina L.: při silnici z Bystré do Hamrů; v údolí Nyklovického potoka u Velké Tresné.
Stellaria holostea L.: Sudice; Kořenec; Nectava; Linhartice; při silnici z Bystré do Hamrů.
Veronica montana JUSL.: Hartinkov; Hřebečský hřeben; Nedvězí.
Vicia silvatica L.: Slatina.
Vinca minor L.: Hřebečský hřeben; Šebetov, v zámecké oboře.

Podrobnější charakteristika lokalit vzácných rostlin a nově objevených slatin

Carex arthuriana BECKM. et FIGERT (= *C. canescens* L. × *C. remota* (L.) GRUF.): v mokřadu ve smrkovém lese při silnici z Hradce u Svitav do Vendolí. V mokřadu mimo jiné se vyskytovaly rostliny *Calamagrostis lanceolata*, *Epipactis palustris*, *Equisetum fluviatile*, *Epibolium palustre* aj. Určení mísenec revidovali Jan ŠMARDA a Jos. DVOŘÁK. Dosud byl na Moravě zjištěn jen M. SERVÍTEM u Nového Města na Moravě v lese Kaňásky (PODPĚRA 1928).

Crocus heuffelianus HERB.: Horní Štěpánov, v trati Drahanov. Na lokalitu, kterou objevili manželé Kočvarovi, mě upozornil Al. Ferulík. Šafrán zde roste na aluviálních náplavech potoka Bělé. Jeden ze svahů údolí zaujímá bukový porost, při úpatí s přimíšeným habrem, na protějším svahu je smrková kultura. Bylinné patro listnatého porostu charakterizuje *Asperula odorata*, *Euphorbia dulcis*, *Stellaria holostea* aj. Při okraji smrkového lesa v údolí nacházíme *Actaea spicata*, *Polygonatum verticillatum*, *Prenanthes purpurea*, *Rosa pendulina*, na rašelinné louce výše proti toku Bělé se vyskytuje *Phyteuma orbiculare* L. aj. Lokalita šafránu se nalézá na vyvýšené terase Bělé s bylinným porostem rázu polokulturní louky. V bylinném patře se mimo jiné vyskytují: *Carlina acaulis*, *Calamintha clinopodium*, *Festuca ovina*, *Galium pumilum* ssp. *asperum*, *Euphorbia cyparissias*, *Primula elatior*, *Polygonum bistorta*, *Thesium linophyllum*, *Viola silvatica* aj. *Crocus*

heuffelianus jest druhem karpatským, všeobecně rozšířeným v centrálních a východních Karpatech. Roste nejčastěji na loukách podhorského rázu, ale vystupuje velmi často i do alpské polohy (KRIST 1934). Další lokalitu z Dražanské vysočiny uvádí DOSTÁL (1950) blíže Rozstání u Moravské Třebové. Na nejbližší lokalitě karpatské u Zubří roste *Crocus heuffelianus* za obdobných ekologických poměrů, na půdě stěrkovité až místy jílovité podél břehu horního toku Zuberského potoka (KRIST 1934).

Luzula luzulina (WILL.) D.-TORRE: V roce 1958 objevil Jos. DVOŘÁK na Poličsku několik lokalit tohoto karpatského, na Moravě v Beskydech dosti rozšířeného druhu. V r. 1959 jsem zjistil dalších 7 lokalit *Luzula luzulina*, které tvoří s Dvořákovými lokalitami uzavřený okresek s obcemi Jedlová a Bystré uprostřed. Fytogeografický význam lokalit *Luzula luzulina* nacházejících se na listu spec. mapy Polička zhodnotil M. Smejkal (v rukopise). Uvádím další lokality *Luzula luzulina* se stručnou charakteristikou společenstev, v nichž se vyskytuje.

Nyklovce, smrková kulturní kmenovina jv. obce. Z druhové kombinace rostlin bylinného patra lze zde souditi na původní lesy jedlobukové. *Luzula luzulina* zde roste společně s *Actaea spicata*, *Asperula odorata*, *Carex digitata*, *Lonicera nigra*, *Luzula pilosa*, *Majanthemum bifolium*, *Mercurialis perennis*, *Moneses uniflora*, *Orchis maculata* ssp. *transsilvanica*, *Paris quadrifolia*, *Polygonatum verticillatum*, *Veronica officinalis*, *Ribes grossularia*.

Na druhé lokalitě, Balda, sev. obec Dolní Jedlová, roste ve smrkové kmenovině s přímísenou jedlí. Bylinné patro vystihuje tato druhová kombinace rostlin: *Actaea spicata*, *Asperula odorata*, *Asarum europaeum*, *Euphorbia dulcis*, *Daphne mezereum*, *Galium scabrum*, *Impatiens noli tangere*, *Lathyrus vernus*, *Lonicera nigra*, *Luzula pilosa*, *Melica uniflora*, *Neottia nidus avis*, *Polygonatum verticillatum*.

Třetí lokalita se nalézá při silnici z Bystrého do Trpína v borovém lese s bylinným patrem převážně silikolních druhů: *Calluna vulgaris*, *Carex pilulifera*, *Dexchampsia flexuosa*, *Festuca capillata*, *F. ovina*, *Luzula pilosa*, *Poa nemoralis*, *Vaccinium myrtillus*.

Čtvrtá lokalita s několika málo jedinci *Luzula luzulina* se nalézá v nahé smrčtině při silnici z Hartmanic do Hlásenice, kde se poblíž vyskytuje malý zbytek bukového porostu. Pátá lokalita *Luzula luzulina* zaujímá aluviální náplavy Zlatého potoka při křižovatce silnic poblíž Hamrů. Ve stromovém patře je smrk s olší okrouhlostou, v bylinném patře *Geum rivale*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Majanthemum bifolium*, *Ranunculus lanuginosus*, *Stachys silvatica*, *Stellaria nemorum*. Šestá lokalita se nachází rovněž na dně ploché úžlabiny s aluviálními náplavy potůčku v Panském lese u Bystrého. Zde rostla ve společnosti s *Vaccinium myrtillus*, *Equisetum silvaticum*, *Majanthemum bifolium*, *Senecio nemorensis* ssp. *fuchsii*; stromové patro tvořily *Picea excelsa* s výstavky *Fagus silvatica*. Sedmá lokalita je charakterisována u následujícího mísence *Luzula vinesii* MURR.

Luzula vinesii MURR. (= *L. luzulina* (WILL.) D. TORRE × *L. pilosa* (L.) WILLD.): Mísenec byl nalezen s oběma rodiči při silnici ze Starého Svojanova do Hlásenice na levém břehu potůčku proti mostku. Ve srovnání s popisem *Luzula vinesii*, který uvádí DUDA (1948) podle rostlin sbíraných v revíru Semčanka blíže Ostravice v Beskydech, jsou zdejší rostliny mísence uvolněné trsnaté, s krátkými výběžky. Kromě obou rodičů bylinné patro tvořily *Deschampsia flexuosa*, *Galium scabrum*, *Hieracium murorum*, *Mycelis muralis*, *Oxalis acetosella*, *Senecio nemorensis* ssp. *fuchsii*, *Vaccinium myrtillus*. V stromovém patře převládala v uvolněném porostu *Abies alba* s vtroščenou *Pinus silvestris*.*

? *Melampyrum pratense* L. ssp. *angustifrons* (BORB.) SOÓ: V kulturním smrkovém lese zv. Findejsův kopec poblíž Pomezí (dříve Límberk) a u Vendolí jsem nalezl rostliny, které by mohly náležeti této subspecii; posud jest uváděna ve světlých lesích a křovinách od podhůří do horského pásma ve Středním Slovensku (DOSTÁL 1950, 1958). Rostliny je však třeba dále studovat.

V prostoru Svitavské plošiny mezi obcemi Pomezí a Dolní Jedlová jv. Poličky unikla dosud pozornosti botaniků rozsáhlá slatina v lese Balda poblíže letoviska a myslivny téhož jména v nadm. výšce 600 m. Hloubka slatiny asi 2 m, v hloubce dvou metrů nebylo dosaženo podloží: v části osázené smrkem hloubka slatiny 1,60 cm. Půdní reakce slabě kyselá, pH 6,0. Složení bylinného patra vystihuje následující zápis na ploše 5 m × 5 m o hloubce slatiny 1,55 m. E_{70%}: *Carex davalliana* 3, *Phragmites communis* 2, *Molinia coerulea* 2, *Carex flava* ssp. *euflava* 1, *Carex panicea* 1, *Festuca rubra* ssp. *commutata* 1; *Anthoxanthum odoratum*, *Briza media*, *Eriophorum latifolium*, *Holcus lanatus*, *Luzula campestris* ssp. *multiflora*, *Sieglingia decumbens* vesměs +; *Potentilla erecta* 2, *Succisa pratensis* 1, po + byly zastoupeny *Anemone nemorosa*, *Drosera rotundifolia*, *Equisetum fluviatile*, *Galium uliginosum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Menyanthes*

* U Moravské Třebové západně Boršova na okraji borového lesa Hřebečského hřebene sbíral *Luzula luzulina* v r. 1959 Frant. Kühn. Tato nejvýchodnější se nalézající lokalita v subhercynské oblasti tvoří dosud nejbližší zjištěné stanoviště centru rozšíření *Luzula luzulina* v karpatské oblasti; od nejbližších lokalit v Hostýnských vrších ji odděluje údolí Třebůvky a Hornomoravský úval. Byla zde zjištěna V. Pospíšilem u Ratibořic na úpatí Křížového vrchu, nad údolím Kobelny (5. 1944).

trifoliata, *Orchis latifolia*, *Prunella vulgaris*, *Sanguisorba officinalis*. — E₀ 30%: *Sphagnum subsecundum* 4, *Aulacomnium palustre* 1, *Camptothecium nitens* 1, *Polytrichum gracile* 1; po + byly zastoupeny *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Paludella squarrosa*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Polytrichum strictum*, *Sphagnum russowii*. Mimo plochu tohoto zápisu jsme na slatině zaznamenali ještě druhy: *Avenastrum pubescens*, *Carex vulgaris*, *Carex glauca*, *Carex flava* ssp. *lepidocarpa*, *Carex paniculata*, *Carex pulicaris*, *Carex rostrata*, *Carex stellulata*, *Crepis paludosa*, *Gentiana polymorpha* ssp. *praecox*, *Geum rivale*, *Polygonum bistorta*, *Primula elatior*, *Salix repens* ssp. *repens*, *Senecio rivularis*, *Carex demissa*.

Při rybníku mezi Baldou a Dolní Jedlovou se vyskytuje menší slatina o hloubce 20—50 cm s význačnou *Carex davalliana* a *Carex pulicaris*.

Rozsáhlejší slatinu již mimo povodí Svitavy zjistil Jos. Dvořák při jv. okraji lesa Královce při silnici z Nedvězího do Korouhve, v nadm. výšce 700 m. Hloubka slatiny 50—120 cm. Bylinné patro je obdobného složení jako na slatině v lese Baldě (*Carex davalliana*, *Carex pulicaris*, *Drosera rotundifolia*, *Epipactis palustris*, *Menyanthes trifoliata* aj.)

Další slatinnou louku menší rozlohy zaznamenal Dvořák v lese Bořiny poblíž kóty 594 m při potůčku a silnici z Poličky do Korouhve. Hloubka slatiny 20 cm. V bylinném patře se vyskytují mimo jiné *Carex davalliana*, *Carex pulicaris*, *Epipactis palustris*, *Carex appropinquata*.

Průzkumu slatin se zúčastnili s autorem Jos. Dvořák, Eliška RYBNÍČKOVÁ a Kamil RYBNÍČEK.

Literatura:

- BAUDYŠ E. (1930): Botanické poznámky z okolí Jevíčka na Moravě. — Věda přírodní 11 : 198—200. Praha.
- DUDA J. (1948): O novém mišenci pro ČSR: *Luzula vinesii* MURR. — Čs. bot. Listy 1 : 54—55.
- DOSTÁL J. (1948—1950): Květena ČSR. — Praha.
- (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. — Praha.
- GRÜLL F. et KÜHN F. (1955): Vegetační poměry Nectavského údolí. — Sborník studijního a lidových. ústavu kraje olomouckého (SLUKO) 3 : 159—173. Olomouc.
- HRUBÝ J. (1905—1906): Flora des Mährisch Trübauer Berglandes. — Program gymnasia v Moravské Třebové: 3—21. Moravská Třebová.
- (1914): Die südwestlichen Vorhagen der Ostsudeten. — Verhandl. d. naturforsch. Vereines in Brünn 53 : 1—81. Brünn.
- KRIST V. (1934): Šafrány Československé republiky. Náčrt zeměpisného rozšíření. — Příroda 27 : 206—209, 231—233. Brno.
- MAŤÁTKO A. (1949): Příspěvek ke květeně severozápadní Moravy. — Čs. bot. Listy 2 : 79—81. Praha.
- (1950): Druhý příspěvek ke květeně severozápadní Moravy. — Čs. bot. Listy 3 : 44—47. Praha.
- MEUSEL H. (1943): Vergleichende Arealkunde 1, 2. Berlin.
- MÜLLER J. (1948): Příspěvek ke květeně Posvitaví. — Čs. bot. Listy 1 : 113—115. Praha.
- (1949): Příspěvek ke květeně Posvitaví II. — Čs. bot. Listy 2 : 63—64, 85—86. Praha.
- (1950): Příspěvek ke květeně Posvitaví III. — Čs. bot. Listy 3 : 27—29. Praha.
- (1952): Příspěvek ke květeně Posvitaví IV. — Čs. bot. Listy 5 : 59—60. Praha.
- PODPĚRA J. (1928): Květena Moravy. Část 3. — Práce moravské přírodov. společnosti sv. V., spis 5 : 57—415. Brno.
- ŘEHOŘEK VL. (1958): Rašelinné louky a vrchoviště pramenné oblasti říčky Bělé na Dražanské vysočině. — Ochrana přírody 13 : 11—17. Praha.
- SCHREIBER P. (1907): Die Moore des Zwittauer Bezirkes. — Mitteil. der Kommission zur naturwissenschaftl. Durchforschung Mährens. Brünn.
- SMEJKAL M. (1959): Kapitoly o fytogeografickém charakteru horské vegetace kulminační oblasti Českomoravské vysočiny. — Vlastivědný sborník Vysočiny 3 : 39—52. Jihlava.
- Výskyt *Luzula luzulina* (VILL.) DALLA TORRE na Českomoravské vysočině a jeho fytogeografický význam. — Preslia, v tisku. Praha.
- ŠMARD A. (1934): Květena Vinohrádku u Boskovic na Moravě. — Příroda 27 : 28. Brno.

Beitrag zur Flora des Oberlaufes der Flüsse Svitava und Třebůvka im Nordwesten Mährens

Der Verfasser legt in dieser Arbeit einen Bericht über die Ergebnisse seiner botanischen Forschung des bisher nur wenig durchforschten Gebietes des nordwestlichen Mährens und des angrenzenden Bereiches Böhmens vor. Durch eine Reihe neu festgestellter Standorte von thermophilen Pflanzen vertieft und präzisiert er die phytogeographische Bedeutung der Boskowitz Furche (Boskovická brázda) und der Kleinen Hanna (Malá Haná). Standorte *thermophiler* Pflanzen, wie *Polygala major*, *Scabiosa canescens*, *Geranium sanguineum* u. a. bezeichnen in diesem Gebiete Mährens die entferntesten isolierten kleinen Inseln der thermophilen Flora, welche die südmährische pannonische Zone mit dem nordmährischen Becken (Hornomoravský úval) verbindet.

In der zweiten Gruppe werden Arten der Pflanzenordnung *Fagetales*, der Verbände *Fagion* und *Carpinion* behandelt, welche in dieser — heute durch Fichtenforste bewachsenen — Zone zur Rekonstruktion der ursprünglichen natürlichen Buchen-, Buchentannen- und Eichenweissbuchenbestände dienen.

Merkwürdig ist die Entdeckung der karpatischen Art *Luzula luzulina* und ihrer Hybriden mit *Luzula pilosa* (L.) WILLD. (*Luzula vinesii* MURR.) im subherzynischen Florenbezirk, weiter wurden Standorte der karpatischen Art *Crocus heuffelianus* und eines seltenen Hybriden *Carex arthuriana* BECKM. et FIGERT. festgestellt,

Südöstlich von Polička wurden neu vier Niedermoorwiesen festgestellt, von denen die grösste „Balda“ bei Dolní Jedlová, 600 m ü. d. M., liegt; die Niedermoorvertiefung beträgt 2 m,

František Č e r n o c h :

Je v Československu *Artemisia laciniata* WILLD.?

V DOSTÁLOVĚ „Klíč k úplné květeně ČSR“ z r. 1954 a 1958 je z území ČSSR uváděna *Artemisia laciniata* WILLD. a *Artemisia pančičii* (JANKA) RONN. V „Květeně ČSR“ z r. 1950 uvádí DOSTÁL *Artemisia laciniata* WILLD. z jižní Moravy od Mikulova, Čejče, Bořetic a z Pouzdřanských kopců, ze Slovenska z Malých Karpat, *Artemisia pančičii* RONN. z Pouzdřanských kopců a předpokládá její výskyt na jižním Slovensku.

U moravských rostlin a s největší pravděpodobností i u slovenských rostlin, které jsem však neviděl, běží o záměnu *Artemisia laciniata* WILLD. s *Artemisia pančičii* RONN. PODPĚRA považoval původně jihomoravské rostliny za *Artemisia laciniata* WILLD. Část sběrů, které jsou majetkem botanického ústavu brněnské university, byla poslána WENDELBERGEROVI do Vídně k revisi. Ten je označil správně jako *Artemisia pančičii* RONN. subsp. *austriaca* WENDELB.

V tomto smyslu je nutno opravit herbáře.

Artemisia laciniata WILLD. se od *Artemisia pančičii* RONN. značně liší. Na území ČSSR dosud nebyla nalezena a proto zatím nepatří do naší květeny.